

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy, v právní věci žalobce: **UNI-DOS Group a.s.,** se sídlem Skuteč, V. Nováka 621, zastoupeného Mgr. Alenou Šlajsovou, advokátkou se sídlem Vaňkova 1342, Chrudim, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Hradci Králové**, se sídlem v Hradci Králové, Horova 17, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 6. 10. 2010, č. j. 31Af 107/2010-46,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

Žalobce (dále stěžovatel) včasnou kasační stížností napadl shora uvedené usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, kterým bylo zastaveno řízení o jeho žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. 5151/09-1500-602705 ze dne 14. 7. 2009.

Krajský soud řízení o žalobě zastavil podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v platném znění (dále jen zákon o soudních poplatcích), za použití § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), neboť stěžovatel přes výzvu soudní poplatek nezaplatil, a to ani v kolcích ani na účet soudu.

V odůvodnění napadeného usnesení krajský soud uvedl, že podání žaloby podléhá soudnímu poplatku ve výši 2000 Kč (pol. 14a bod 2a/ sazebníku soudních poplatků, vydaného jako příloha zákona o soudních poplatcích), který byl splatný spolu s jejím podáním dle ust. § 4 odst. 1 písm. a) a § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích. Protože stěžovatel tuto povinnost nesplnil, soud jej k zaplacení soudního poplatku vyzval usnesením ze dne 16. 9. 2010 adresovaným stěžovateli, který usnesení převzal dne 20. 9. 2010, aby ve lhůtě 2 týdnů od doručení usnesení zaplatil soudní poplatek. V usnesení byl stěžovatel současně poučen o tom, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude řízení před soudem zastaveno.

Stěžovatel kasační stížností napadl usnesení krajského soudu, kterým se zastavuje řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Jako důvod kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. uvedl stěžovatel nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení (§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.).

V kasační stížnosti stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud vázán rozsahem a důvody podané kasační stížnosti (ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), přezkoumal napadené usnesení a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Je-li kasační stížností napadeno usnesení o zastavení řízení, přichází pro stěžovatele v úvahu z povahy věci kasační důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí městského soudu o zastavení řízení.

Jako důvod pro zrušení usnesení městského soudu stěžovatel uvádí, že podstatou správní žaloby byl fakt, že správní orgán svým nezákonným rozhodnutím zahájil proti stěžovateli výkon rozhodnutí, přičemž důsledkem výkonu rozhodnutí bylo obstavení veškerého majetku stěžovatele, včetně finančních prostředků na bankovních účtech a pokladně. Přímým důsledkem pak bylo zamezení jakéhokoliv nakládání s veškerým majetkem stěžovatele. Výše popsaný stav je naprosto zřejmý z podané správní žaloby. Tento vzniklý stav pak stěžovateli znemožnil uhradit soudní poplatek, jak požaduje zákon. V uvedeném kontextu pak nelze než uzavřít, že nesprávným postupem správního orgánu a správního soudu první instance bylo stěžovateli zabráněno hájit svá práva ve spravedlivém soudním řízení, když k projednání věci byla uložena taková poplatková povinnost, jež nemohla být reálně splněna. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud k uvedené námitce uvádí, že soudní poplatek je splatný vznikem poplatkové povinnosti dle ust. § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, tj. podáním žaloby (ust. § 4 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích). Nebyl-li poplatek zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví (ust. § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích).

Usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku soud zruší, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení o zastavení řízení nabylo právní moci a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení (§ 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích). Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost.

Nejvyšší správní soud ze soudního spisu zjistil, že stěžovatel současně s podanou žalobou nezaplatil soudní poplatek, byl proto vyzván usnesením č. j. 31 Af 107/2010 - 41 ze dne 16. 9. 2010 k jeho zaplacení ve výši 2000 Kč, přičemž usnesení bylo doručeno dne 20. 9. 2010. Krajský soud v něm určil lhůtu k zaplacení do 2 týdnů od doručení usnesení. Protože stěžovatel ve stanovené lhůtě ani později (do 6. 10. 2010, resp. do 7. 10. 2010, kdy mu bylo usnesení doručeno) soudní poplatek nezaplatil, krajský soud usnesením ze dne 6. 10. 2010 řízení zastavil. Usnesení o zastavení bylo doručeno stěžovateli 7. 10. 2010 a tímto dnem nabylo právní moci.

Tvrzení stěžovatele, že již z obsahu podané žaloby vyplývá, že nemohl disponovat svými finančními prostředky z důvodu výkonu rozhodnutí, nemá vliv na zákonnost rozhodnutí o zastavení řízení z důvodu marného uplynutí lhůty stanovené ve výzvě pro zaplacení soudního poplatku. Nejvyšší správní soud poukazuje na to, co již uvedl výše, a sice, že ve správním soudnictví posledním dnem, kdy je účastník oprávněn právně relevantním způsobem zaplatit soudní poplatek, je den doručení usnesení o zastavení řízení. Z obsahu soudního spisu a v něm založených podání stěžovatele ostatně ani nevyplývá, že by stěžovatel soudní poplatek za žalobu vůbec zaplatil kdykoli později, než stanovil krajský soud ve výzvě, resp. alespoň v den doručení.

Marným uplynutím lhůty stanovené ve výzvě k zaplacení soudního poplatku splatného podáním návrhu na zahájení řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného byl naplněn zákonný předpoklad pro zastavení řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného. V posuzované věci tak Nejvyšší správní soud neshledal nezákonnost rozhodnutí krajského soudu o zastavení řízení. Krajský soud určil dostatečnou lhůtu k zaplacení soudního poplatku (2 týdny od doručení výzvy); stěžovatel tedy měl dosti času na to, aby soudní poplatek zaplatil.

Nutno také dodat, že stěžovatel ani nepožádal o osvobození od soudních poplatků, ačkoliv si své nepříznivé finanční situace byl vědom a ve výzvě ze dne 16. 9. 2010 byl výslovně o možnosti požádat o osvobození od soudních poplatků i se zpětnou účinností krajským soudem poučen. Nejvyšší správní soud dodává, že účelem právě zmiňovaného procesního institutu je zejména ochrana účastníka, který se nachází v tíživých poměrech, před nepřiměřeně tvrdým dopadem zákona o soudních poplatcích, znemožňujícím ve svém důsledku právo každého na přístup k soudu, zaručené v čl. 36 Listiny základních práv a svobod, kterého se stěžovatele nyní v kasační stížnosti dovolává. Lze jen na okraj

poznamenat, že dle ust. § 36 odst. 3 s. ř. s., účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Předpokladem pro osvobození od soudních poplatků je kumulativní splnění tří podmínek - podání žádosti o osvobození od soudních poplatků, doložení nedostatku prostředků a vyloučení zjevné neúspěšnosti návrhu na zahájení řízení.

V případě, kdy však stěžovatel nesplnil již první podmínku, tj. nepožádal o osvobození od soudních poplatků, nelze nyní s úspěchem namítat, že mu bylo v rozporu s ústavními principy a zásadami spravedlivého řízení znemožněno hájit svá práva před soudem. Takovou námitku je třeba s ohledem na výše uvedené a s ohledem na nečinnost ze strany stěžovatele odmítnout jako nedůvodnou.

Po přezkoumání kasační stížností napadeného rozhodnutí Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.) a žalovanému náklady řízení o kasační stížnosti nevznikly (§ 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s.), proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 18. srpna 2011

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu